

INKERI

Lokakuu 2013

Eesti Ingerisoomlaste Liit
Viron inkerinsuomalaisten liitto
www.inkeri.ee

INKERINSUOMALAINEN KULTTUURILEHTI VIROSSA

Perustettu 1993

INKERI

INKERINSUOMALAINEN KULTTUURILEHTI VIROSSA

Toimitus:
Anniina Ljokkoi (päätoimittaja)
Ester Pruul (sihteeri)
Viivi Halme (kielitoimittaja)
Riho Kall (taittaja)

Julkaisija:
Viron inkerinsuomalaisten liitto

Paino: Paar OÜ, Tartto

Toimituksen yhteystiedot:
Veski 35, 51005 Tartu, Estonia
Puh. +372 7421 773
inkeri.lehti@gmail.com
info@inkeri.ee
www.inkeri.ee
Facebook: INKERI

Kansikuva: Maire Petrova

INKERINSUOMALAINEN NÄKÖKULMA

Inkerin kaihon ikuistaminen runoksi

Taisto Raudalainen
21.10.2013 Tallinnassa

Vaikka satakieli on pikkulintu, äänensä on luja! Kerran pikkupoikana olin kylässä erään runoilijapariskunnan luona ja ihmettelin, missä moisen arkisen ja tavanomaisen keskellä mahtaa piillä se runous.

Näin myös Inkerinmaalla – arki on harmahtavaa, joskus karuakin. Silti sielläkin on runoiltu satakielin eli usean kielen voimalla.

Olisiko varsinaisen inkeriläisrunoilijan kuitenkin oltava inkerinsuomalainen ja runokielen inkerinsuomea? Kyllä ja ei.

Inkerinsuomen murre on kuulunut kodin ja kylän piiriin ja erottanut suomensuomalaisista. Inkerinsuomalaisten kirjakielenä on kuitenkin aina ollut kirjasuomi, eikä heitä ilman kirjasuomea ole konsaan ollut olemassakaan. Sen vuoksi kirjasuomi on kirjoittamiseen luontevin vaihtoehto.

Kun ajatellaan, kuinka pieni osa inkerinsuomalaisten jälkeläisistä enää haluaa tuoda inkeriläisyytensä julki ja kuinka pieni osa heistä on kiinnostuneita runoudesta, niin on ymmärrettävää, etteivät runoherkät tiedä, kenelle kirjoittaisivat. Voiko inkeriläistä runoutta kirjoittaa virolaisille, venäläisille, suomalaisille ja ruotsalaisille lukijoille?

Tärkeintä kuitenkin olisi, että kirjoitetaan, kielestä ja kielimuodosta riippumatta. Runo voi puhutella lukijaansa yli kaikkien rajojen huolimatta siitä, mitä kieltä se käyttää, ketä se käyttää ja mistä sen sanoma virtaa.

Suurin Inkerissä konsaan elänyt runoniekka on ollut **Larin Paraske**. Hän oli elämänsä loppuvaiheessa rutiköyhä, mutta ikivanhan kalevalaisen runoperinteen taidokas uusiksi sepittäminen teki hänestä kuolemattoman.

Usein toki unohtuu, että Paraske Mikitantytär oli syntyään ortodoksi ja inkerikko eikä suinkaan suomalainen. Mutta olemmehan kielisukulaisia, pitkäaikaisia naapureita, joilla on ollut yhteinen itämerensuomalainen perintö – kalevalainen runokieli.

Tässä numerossa esiteltävä Päivänpäästörunokin on tainnut olla Inkerin eri ryhmien yhteistä perinnettä, mutta inkerinsuomalaiset luopuivat tästä vanhakantaisesta runoudesta inkerikkoja aikaisemmin. 1800-luvun puolivälissä, jolloin Inkeriin saapui enenevässä määrin suomalaisia, oli muodikasta samastua Suomen suomalaiseen kulttuuriin ja innostua muun muassa kiehtovista uudenaikaisista balladeista.

Hengelliset veisut olivat tulleet inkerinsuomalaisten keskuudessa yhä suositummiksi pietistisen hurskauden myötä 1800-luvun alusta alkaen. Luja hengellinen lauluperinne olikin raskaina aikoina kovasti tarpeen. Viime sotien ja evakkovaiheiden rutistuksissa kehkeytyi eräs uusi runoudenlaji, kohtalo- tai elämäkertalaulut, joissa tunnettuihin säveliin liitettiin uudet sanat. Tässä numerossa julkaistu tuntemattoman inkerinsuomalaisen runo on vain yksi esimerkki lukuisista.

Taiderunouden harrastus alkoi inkerinsuomalaisten keskuudessa Kolppanan opettajaseminaarin myötä 1800-luvun loppukymmenyksillä. Suurin osa sivistyneistön sepittämistä runoista oli niin sanottuja tilapäisrunoja, esimerkiksi onnittelu- tai omistusrunoja. Jotkut saavuttivat taiteellisesti korkean tason.

Koulutuksen ja kirjojen leviämisen myötä runokieli tarttui kansaankin. Ylivoimaisesti yleisin teema on ollut menetetyn kotimaan kaipuu. Inkerin kaiho on ikuistettu runoihin. Unohtumaisillaan oleva äidinkieli on etsinyt runoudessa viimeistä linnakettaan.

Inkeriläinen nykyrunous syntyi 1960–1980-luvun Petroskoissa yliopistopiireissä. Se oli eloisaa aikaa. Onko inkeriläinen runohiillos nyt ehtinyt sammua vai elääkö tuhkan alla vielä pieni kipinä?

Ministeriön kanssa sovittiin ensi vuoden rahoituksesta

Viron inkerinsuomalaisten liiton (VIL) rahoitussotku on selviämässä. Liiton uusi puheenjohtaja **Anatoli Schultz**, edellinen puheenjohtaja **Silvi Labbi** sekä Rakveren seuran puheenjohtaja **Valeri Vaselenko** vierailivat lokakuun alussa Viron kulttuuriministeriössä keskustelemassa inkerinsuomalaisten saamasta valtiontuesta.

Kulttuuriministeriön varakanslerin **Anne-Ly Reimaan** viesti oli, että ministeriö haluaa jatkaa suomalaisten tukemista VIL:n kautta. Reimaa myönsi ministeriön tulleen johdetuksi harhaan Skesan edustajien esitellessä heille vuosi sitten rahahakemuksensa.

Kulttuuriministeriössä toivotaan nyt, että VIL saisi sovituksi sisäiset ristiriitansa. Se merkitsee yhteistyön jatkamista sekä Inkerinsuomalaisten Tallinnan seuran että neljän Virossa toimivan Suomi-seuran kanssa. VIL:in on määrä jatkaa Viron suomalaisvähemmistön valtiontuen jakamista, eikä uuden säätiön perustamiselle näin ollen ole tarvetta.

Lisäksi ministeriöstä luvattiin rahoittaa suomalaisvähemmistön kulttuuriautonomiset vaalit keväällä 2014.

Inkeri-lehden määrärahat ovat vähissä Skesan rahanjakopolitiikan vuoksi. Lehti ilmestyy vuoden loppuun saakka supistetuin kustannuksin. Vuoden alussa lehti ei ilmesty ainakaan kolmeen kuukauteen.

INKERI

Kielenopetuksen uusi lukuvuosi alkoi

Pariharjoitus paluumuuttovalmennuskurssilla Elena Sokolovan ryhmässä. Kuva W. Kokko

Tänä lukuvuonna on suomen kielen opetusryhmissä havaittavissa kaksi uutta ilmiötä. Ensinnäkin kielen opiskelun aloittavia aikuisia on entistä vähemmän. Joko suomalaiset ovat loppumassa Inkeristä tai sitten kaikki halukkaat ovat jo käyneet kursseillamme.

Toinen uusi ilmiö on se, että alkeiskurssin suorittaneet aikovat nyt vakavissaan jatkokurssille. Kysyntä synnyttää tarjontaa, ja niinpä tänä vuonna Pietarin Inkerin Liiton (PIL) perustamista viidestä kieliryhmästä kolme on jatkoryhmiä. Niiden lisäksi toimii yksi aikuisten kieliryhmä Hatsinassa.

Myös paluumuuttovalmennuksessa on syyskuussa alkanut uusi lukuvuosi. Ilmoittautuneita oli alle 80 henkilöä, mikä on tavattoman vähän verrattuna aiempiin vuosiin. Pietarissa perustettiin silti kuusi suhteellisen pientä ryhmää ja Hatsinassa yksi.

Suomea opetetaan myös Pyhän Marian kirkon tiloissa toimivalle PIL:n vanhustyöryhmälle. Tämä kurssi jatkuu jo kolmatta vuotta.

Inkerin Liitolla ei ole suomen kielen opetusta tärkeämpää tehtävää. Opetustoiminta aloitettiin heti yhdistyksen perustamisen jälkeen.

Wladimir Kokko

Inkerin edustajat Venäjän suomalais-ugrilaisten kansojen yleiskokouksessa Saranskissa

Mordvan tasavallan pääkaupungissa Saranskissa pidettiin syyskuussa Venäjän suomalais-ugrilaisten kansojen viides yleiskokous. Inkerin vähemmistökansat olivat hyvin edustettuina.

Inkeroisia edustanut **Olga Konkova** kertoi puheenvuorossaan Leningradin kantakansojen keskuksen toiminnasta. Vatjalaisedustajan **Andrei Turovin** uutinen siitä, että virallisen tilaston mukaan maailmassa on jäljellä enää 64 vatjalaista, aiheutti kokousväessä keskuudessa kauhistusta. Inkerin Liiton puheenjohtaja **Aleksanteri Kirjanen** puhui suomen kielen opetuksen ongelmista Venäjällä.

Olga Konkova äänestettiin kokouksessa Venäjän suomalais-ugrilaisten kansojen yhdistyksen johtokuntaan.

Yhtä tärkeitä olivat kokouksen aikana luodut epäviralliset kontaktit. Mukana oli useita innokkaita oman kielensä ja kulttuurinsa puolestapuhujia. Yhtä lailla keskusteluissa korostui se, että Venäjän suomalais-ugrilaisten kansojen yhteistyö perustuu myös venäjän kielen taitoon, joka on tärkeä yhdistävä tekijä ja koko valtakunnan peruskiviä.

Andrei Turov

Juo stakana pohjaa sua - nykyrunoutta inkerinsuomeksi

Runojen inkerinsuomennokset: Taisto Raudalainen

Heli Laaksonen

Heli Laaksonen (s. 1972) on suosittu esiintyjä Suomessa. Hän on yksi Suomen murrebuumiksi kutsutun ilmiön keskushahmoista. Hän on julkaissut usean runokokoelman lounaissuomen murteella. Kuva: Miikka Lappalainen

Hänel, ken lähtöö uutta alkua päi

Ota poikkee tiä käpy kenkästäis
kua ves´ suappahast
nosta ämpär niävöltäis
juo stakana pohjaa sua.

Pije vesselyyttä
ole valosa,
ole pulune.

Elä leikkaa sirpil kätteheis
elä puvota kirvest varpailleis
elä unoha avvaimii kot´tiihe
elä puvota kenkättyi sytämii.

Vie risasäkki kerallais.

Kons tunnit ei mää etteepäi

Myö katsotaa lehmän kans televisoraa
Hiä emmoosa ikävöi, mie, raukka,
isäjäin
kumpanenki, jot kuka lienöö
virittäis valon kiukaahe
lois lumen katolt poikkee
hakkais rappusilt jiät.

Enstäi myö koitellaa tshempionatu
miira
a jälest käy lopen kehno miel
ja mie laitan lehmän massinahe
ja mänemmö
suur rintkan plassatkal ajelommaa
suurii rinkilöi.

Ai-voi, miust näyttäjää tiä lehmän
tirskunta.

Suosittu runofestivaali esittelee

Runoajelu-festivaali huristelee tänä vuonna Tarttoon. Viron naapurimaiden runoilijoita ja kieliä yhteen tuova festivaali pysähtyy tänä vuonna poikkeuksellisesti vain yhdessä kaupungissa. Tämänkertaisena teemana on murrerunous. Tapahtumassa esiintyvät runoilijat, **Heli Laaksonen**, **Contra** ja **Jan Rahman** jotka ovat kaikki tunnettuja oman murrealueensa edustajia. Toinen tapahtuman järjestäjistä, latvialainen runoilija **Guntars Godiņš** kertoo kokemuksiaan siitä, miten Heli Laaksosen käyttämä laitilan murre kääntyy latvialaiselle latgalin murteelle.

- Murteesta toiseen kääntäminen avaa meille ihan uusia näkökulmia ja halusimme järjestää siitä tämän vuoden yleisötapahtuman. Muuten keskitymme tänä vuonna kehittämään festivaalia kulissien takana, kertoo tapahtuman toinen järjestäjä **Jenni Kallionsivu**.

Inkeri-lehti osallistuu ajelulle julkaisemalla esiintyjien runoja inkerinsuomen murteella. Ne on kääntänyt folkloristi **Taisto Raudalainen**, joka omaksui lapsena inkerinsuomen murteen isotädiltään ja on koko aikuisikänsä kiertänyt Inkerinmaan kyliä diktofonin kanssa.

Runoajelu-festivaalin murreilta järjestetään 15. marraskuuta klo 16 Tarton Kaupunginkirjastolla.

Runoajelun kotisivu: **runoajelu.com**
Runoajelu Facebookissa: **Poetry Ride**

Contra

Contra eli siviilinimeltään Margus Konnula (s. 1974) on võrulainen runoilija, jonka vironkielisen laajan tuotannon joukossa on myös joukko võrunkielisiä runoja. Contra tunnetaan leikkimielisenä riimittelijänä, joka ei jää sanattomaksi televisiossakaan.

Puot´

tallaan työstäin ennee kuutta
keskel kojin tietäin uutta
pikkuruine seisoo laukka
pikkarain ko myyränloukku
hänel ono ällyy-kykkyy
kiertää minnuu kiireen kautta
antaa vesselyyttä-lykkyy

puojin iessää luajin juttuu
kii' mie ämmähe käyn tuttuu
vison tavarain kuin sattuu
annan torvel vällein tuu-tuu
valoil vastaa ikkun'-ruutu

Peekkar

ko miul ono nervat pinkoil jo viikkoi
luoksein käy yl´piätää jauhoissa peekkar´
vejättää lokasest ojast hiä kiv´tiel
ryvettynt eloni ettepäi viepi

hieroo ja vaivaa hiä minnuu ko taikinaa
sähöt hiä seinäst ko katkaisis kokonaa
kons heikost mie nousen, hiä lisäjää hapanta
eikä hiä konsaa puistele otpuskaa

ken tiä toine miust osajais mättiissä
sorjan ja ympyrsläisen ko mättähän
ai-voi mikä taikaväk´ siunaa siun kässii
miun tärähtänt aivoin ei konsaa nyt lässii

uhvatal toukkaat miun hiilien joukkoo
kiukaasta tullen mie kypsempi toukkaa
hipiäl varil viel maasii sie voijat
ei enempää osajais piästellä noijat

eri murteita

Kuva: Alisa Javits

Jan Rahman

Jan Rahman (s. 1975) eli võrulaisittain Rahmani Jan kirjoittaa pääasiassa võrun murteella. Hänen runoistaan voi tunnustella etelävirolaisten syvällistä suhdetta luontoon. Oman tuotantonsa lisäksi Jan Rahman on võruntanut muun muassa Heli Laaksosen ja Hasso Krullin runoja ja Shakespearen draamaa. Heli Laaksonen on puolestaan kääntänyt Rahmania omalle lounaissuomalaiselle murteelleen.

Kuva: Alar Madisson

Portti korpehe

Auk ono korven veräjä.
Käy sissää, täst lähtöö troppa
toisee korpehe, ahopellol
ja virpoihe kasvettunel niityl.

Käy sissää, täst lähtöö troppa
toisee muailmaa, miss ono louhkii
oravii, lintuloi, kusiaisii ja
yks karhu, pikkaraine varma karhu.

Täss metsäss ono ussia, ken hätistellöö.
Kiitän osajain, jot hyö
ei käy kii´, on heikkoi.
Taitaat olla hätistäjän poikii.

Eestäi ol´ hein kans hätä.
Lähen käymää, a konsaa en tiijä,
mihe piäsen perille.
Hyvä, jot jovvuin ain jojen rantaa.

Tänäpäin mie saan jo hyväst tolkkuu
piäsen peril mitä mikäkin tähentää.

A potsti jok´ainova kerta hätistäjä
häätää
minnuu tiän männyn luoks.

Tiän männyn juurel ono
ruavaan kallo.
Piältpäi ruohonpäine, sammalen-
karvaa.
Tiä, tuumaan, ono suoja-kraaskaa,
jot viholline ei mahtais käyvä pellii.

Kats' ku käyt katsomas!
Korven portti ono auk.

Myry kaato

Myry kaato puita
kaks koivuu konkeloin kera
kaks suurta kuusaa

Boobroin kaluttu koivu
en kuinkaa voi suaha tolkkuu
miks hiä mieltyy petäjii?

Jällee mie tallaan tätä torokuu
kumpasen mie yksinnäin vua
tiijän, niäen, tunnen

Onk's tiä nyt rukousta
lipokka mitä-ni tiukkuu?

Myry kaato puita
kaks koivuu juurin kera
kaks suurta kuusaa

Kuin ristilöi vanhoil kalmoil
toin'-toisin piäl rinkii-rankii

Hakkuuaukeella

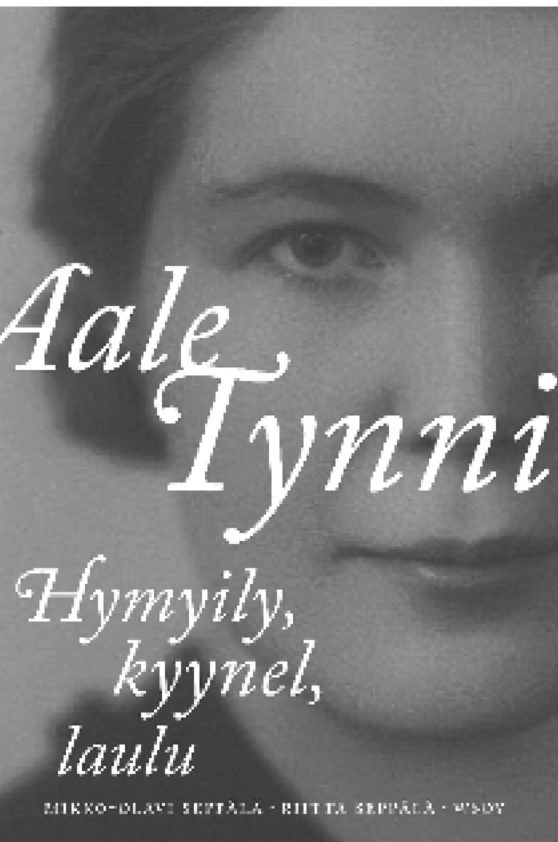
Perrää kuuven kymmenen aast-ajan
mie palaan tänne uuvestaa –
ja tiäl ono korpi.

Runoilijan Inkeri oli kaunis viheriöivä maisema

Riikka Ala-Hakula

Kirjoittaja on jyväskyläläinen kirjoittamisen opiskelija ja ranskalaisen runouden suomentaja. Hän tutustui Aale Tynniin lukiessaan tämän ranskalaisia modernisteja esittelevän teoksen Tulisen järjen aika *(1962). Runoilijan ahkeruus, lahjakkuus ja elämänasenne innostivat kirjoittajaa perehtymään hänen kirjalliseen työhönsä laajemmin.*

Mikko-Olavi Seppälä ja Riitta Seppälä: *Aale Tynni: Hymyily, kyynel, laulu*. WSOY 2013. 489 sivua. Kieli: suomi.

Aale Tynnin (1913–1997) vasta ilmestynyt elämäkerta on vivahteikas kuvaus 1900-luvulla eläneen runoilijan, suomentajan ja akateemikon elämänkaaresta. Tynni joutui kuusivuotiaana pakenemaan perheensä kanssa Venäjän vallankumousta Keski-Inkeristä, jonne hänen monet runoissa ja proosassa esiin nousevat lapsuudenmuistonsa sijoittuvat. Helsingissä hänestä kasvoi tärkeä kulttuurivaikuttaja ja kielitaitoinen maailmannainen. Vuonna 1948 hänet palkittiin Lontoon taideolympialaisten kultamitalilla.

Tynnillä oli äitinsä puolelta äyrämöisen ja isän puolelta savakon sukujuuret. Äidiltä periytyi tietty pidättyväisyys ja ylpeys, kun taas isältä iloinen avoimuus, joka oli toisinaan liiallistakin. Kokemus oli ristiriitainen, mutta Tynni koki, että ominaisuudet olivat hä-nelle avuksi runoilijan työssä.

Tynni kirjoitti elämänsä aikana 15 runokokoelmaa. Runoudessa nousi esiin hänen klassinen sivistyksensä ja eurooppalaisen kansanrunouden ja -tarinoiden tuntemuksensa. Hän oli taiturimainen runomittojen käyttäjä, mutta kirjoitti modernistien vaikutuksesta myös vapaata mittaa. Myöhemmin hän piti laulullista lyriikkaa tyylilleen ominaisimpana.

Tynni teki tärkeätä työtä maailmanrunouden kääntäjänä. Hänen laajimmat suomennostyönsä *Tuhat laulujen vuotta* (1957), *Eddan sankarirunot* (1980) ja *Eddan jumalrunot* (1982) ovat kunnianhimoisia teoksia. Runojen soinnillisuuden välittäminen kohdekieleen oli hänelle tärkeää. Ensimmäisissä suomennoksissaan tämä tapahtui osittain sisällön kustannuksella. Myöhemmin hän otti enemmän vapauksia runomitasta ja pyrki välittämään sisällön ja soinnillisuuden molemmat.

1970-luvulla Tynni osallistui heimotyöhön pitäen esitelmiä ja laatien artikkeleita isänsä **Kaapre Tynnin** elämäntyöstä. Vuonna 1990, jolloin presidentti Koivisto toivotti Neuvostoliiton alueella asuvat inkerinsuomalaiset ja heidän jälkeläisensä tervetulleiksi Suomeen, Tynni kirjoitti sukutaustastaan teoksen *Inkeri Inkerini* (1990). Elämänsä lopussa hän palasi kirjoittamisen avulla takaisin lapsuuden Inkerinmaalle ja elämänkaari tuli täydeksi. Kirja jäi hänen viimeisekseen.

Elämänkerran ovat kirjoittaneet Tynnin tytär **Riitta Seppälä** ja tyttärenpoika **Mikko-Olavi Seppälä**. Teos on tehty laajan arkistomateriaalin pohjalta, johon kuuluu runoilijan ja hänen perheensä kirjeitä ja päiväkirjoja, katkelmia runoilijan kaunokirjallisista teoksista, artikkeleista ja suomennoksista sekä tiivistelmät niiden vastaanotosta. Teoksen syvällinen henkilökuvaus ja yksityiskohtainen kirjallinen ajankuva on kiitettävän tarkkaa. Samalla elämäntarinan kiehtovuus ja sen käänteiden intiimi dramaattisuus säilyvät hehkuvina.

Muinaisessa kansanrunossa pelastetaan päivää

Slovenialainen Matej Goršič asuu Tartossa ja tutkii kalevalaista kansanrunoutta. Hänen tutkimassaan aineistossa on myös Inkeristä tallennettu runo, Päivänpäästöruno.

Matej Goršič kertoo sopeutuneensa Tarttoon hyvin. Virolaiset ovat pieni kansa kuten slovenialaisetkin. Matej aikoo opettaa pojalleen äidinkielensä sloveenin, vaikka perheen yhteinen kieli on Matejn vaimon äidinkieli, viro. Kuva: A. Ljokkoi

Folkloristi Matej Goršič vertaa Inkeristä tallennettua runoa Intian vanhimpaan säilyneeseen pyhään kirjaan, Rigvedaan. Auringon ja valon vapauttamisen teema esiintyy kuulemma niin siellä kuin inkeriläisessä Päivänpäästörunossakin.

Matejn silmissä Päivänpäästöruno ei ole mikä tahansa loru. Hän kertoo tutkijoiden löytävän siitä kolme tasoa: yön ja päivän vaihtelun, kesän ja talven vaihtelun sekä elämän ja kuoleman vaihtelun. Auringonvaloa ja uutta elämäähän kaivataan sekä aamulla, keväällä että kuoleman jälkeen.

-Minusta itämainen käsitys uudelleensyntymisestä on lohduttava. Kuolema on vain pääsy uuteen alkuun, kuten yön jälkeen tulee aamu ja talven jälkeen kevät, Matej kuvailee.

Päivänpäästöruno on kuitenkin etupäässä kristillinen runo, vaikka sillä on pakanallinen alkuperä. Matej uskoo sen olevan Inkerin alkuperäiskansan perinnettä.

- Minun tulkintani mukaan teema oli olemassa myös toisilla alueilla Suomessa ja Karjalassa, mutta unohdettiin. Inkerissä se säilyi, koska inkeroiset yhdistivät sen kristilliseen uskoon. Uuuden tulkinnan kautta runo sai uuden elämän, Matej selittää.

Päivänpäästörunosta on useita versioita, joita ovat tallentaneet eri kerääjät. Elias Lönnrot käytti kuin toisetkin kerääjät. Lönnrot käytti runoa Kalevalan aineistona yhdistäen sitä toisiin runoihin tarkoituksiinsa sopivalla tavalla. Näin osia siitä päätyi osaksi suomalaisten kansalliseeposta.

Matej Goršič kertoo lukeneensa Kalevalan ensin sloveeniksi ja sen jälkeen suomeksi etymologisen sanakirjan kanssa – ymmärtämättä juuri mitään. Hänen kiinnostuksensa suomen kieleen heräsi hänen kuultuaan suomalaisen folkyhtyeen Värttinän musiikkia. Suomen kieli kuulosti hänen korvissaan eksoottiselta, vokaalivoittoiselta kieleltä.

Vuonna 1976 syntynyt Matej opiskeli Ljublianan yliopistossa ensin oikeustieteitä ja sen jälkeen etnologiaa. Hänen tavoitteenaan oli päästä jatko-opiskeluvaiheessa Suomeen tutkimaan kalevalaista kansanrunoutta. Se toteutui vuonna 2008. Hänen väitöskirjansa aiheena on taivaanvalojen vapauttamisen myytit kalevalamittaisessa runoudessa.

Anniina Ljokkoi

Ennen päivättä elettiin, Kuuvalotta kuukkaeltiin, Käsin maita etsittiin, Käsin maita, sormin teitä, Varpaill' vaon väliä; Paha on päivättä elää, Kuuvalotta kuukkaella. Turo tuima, mies kavala, Se keri unon kerälle, Otti mettä makkeaista, Pisti luiseen karmantoon, Istus mustalle urolle, Lina-harjalle hevolle, Ajo Viipurin mäelle. Yks' oli aittanen mäellä, Komlt' oli neittä aittasessa, Yksi päivyttä piteli, Toinen kuuta kuivaeli, 3:s armoja Jumalan. Turo tuima, mies kavala, Se viskas unokeroisen, Nukut kolmen neiokkaisen. Turo tuima, mies kavala, Kuun otti käteen kukaksi, Päivän präskäksi kypärän, Otti armot armollisen, Toi päivän omille maille, Pani päivän maan perille. Se päivä Jumalan luoma, Se paisto isällisille, Ei paistanut isättömille.

Inkerinmaan Narvusisssa tallennettu runo. Tallentaja J. Länkelä vuonna 1858.

Vironoppijaa runolla päähän

Kirjallisuus on ihana tapa päästä sisälle toiseen kieleen ja kulttuuriin. Mutta avaapa aloittelijana vieraskielinen romaani, niin kyllästyt viiden sivun kuluttua outojen sanojen ylivaltaan.

Viron kielen oppikirjan L nagu lugemik tekijät ovat pinnistelleet puolestasi. He ovat koonneet luetuimmilta virolaiskirjailijoilta valikoiman lyhyitä tekstejä, joiden lukeminen on oppijasta palkitsevaa. Jokaisen tekstin rinnalla on muutama sana selitettynä.

Helvi Ahl ja Mall Pesti: *L nagu lugemik. Jutte ja luuletusi eesti keele õppijatele.* Kiri-Mari Kirjastus, 2011. 200 sivua. Kieli: viro.

Tekstit on jaoteltu aihepiirien mukaan: teos alkaa kunnon oppikirjan tapaan oman nimen sanomisesta, koulu- ja kotiympyröistä ja laajentaa teemoja abstraktiin suuntaan oppimisen edetessä. Erityisen selkeää kieltä olevat tekstit on sisällysluettelossa merkitty tunnuksella A.

Mukana on sekä lasten- että aikuisten kirjallisuutta, sekä runoja että proosaa – jakoa tekemättä. Yleissävy on lapsenmielinen ja leikkisä, mikä sopii kielen oppimiseen. Kovin erilaisista ja irrallisista teksteistä nauttiminen vaatii oppijalta kuitenkin uskallusta heittäytyä mukaan, vaikkei joka sanaa ymmärtäisi. Nokkelissa riimirunoissa viron kieli pääsee oikeuksiinsa. Elämys täydentyy lukemiston mukana tulevan cd-levyn kuuntelulla.

Lukemisto sopii ohjatusti käytettäväksi jo kielenoppimisen alkuvaiheessa, mutta itsenäinen lukeminen antaa enemmän keskitasolle ehtineelle oppilaalle.

Anniina Ljokkoi

OITTINEN

Hannu Oittinen on virolaisen kirjallisuuden suomentaja, kirjailija, kriitikko ja Hellinna–Talsinki-kaksoiskaupungin asukas. Hänen tähän mennessä turhanpäiväisin työnsä on ollut virolaisen haikukokoelman kirjoittaminen suomeksi ja viroksi ja siltä väliltä.

Kuva: Andres Lepp

Kulttuurista tarveharkintaa: runous

Suurin osa ihmiskunnasta tarvitsee paidan ylleen, ruokaa sisälleen ja jonkinlaisen hökkelin suojakseen. Mutta kännykät, hajuvedet ja runous ovat elossapysymisen kannalta tuiki tarpeettomia.

Kutsuttakoon ilmiötä vaikka ihmisen kulttuuriseksi tarveharkinnaksi: kun kehitys on kehittynyt liikaa, on aikaa ja varaa puuhastella kaiken joutavan parissa. Jos leivän eteen ei tarvitse nähdä kummempaa vaivaa, aletaan harrastaa sirkushuveja, jauhaa purukumia, käydä kissanäyttelyissä ja jämähtää tositelkkareiden luonnottomien ihmissuhteiden koukkuun.

Runouskin on ehdottomasti turhuuksien turhuutta. Aivan erityisen kummallista on julkaista runoutta pienillä kielialueilla, kuten suomeksi ja viroksi, tai vieläpä kääntää niitä muille kummallisille kielille, kuten inkerinsuomen murteelle. Puhumattakaan uusien runouden alalajien, kuten vironhaikun, keksimisestä.

Ja juuri siinä kaiken järki piileekin: runoutta ei käsitetä pölyttyneeksi ilmiöksi tai stagnaation tuotteeksi, vaan jatkuvasti eläväksi ja muuttuvaksi organismiksi.

Raamatun Saarnaajan tunnetun mutta yksitotisen moton voisi kääntää nurin ja todeta, että runous on arvokasta, koska se on turhaa. Positiivisesti turhia ovat yhtä lailla kännykät ja hajuvedet, koska niistä on huvin lisäksi hyötyä tai koska niillä voi sulostuttaa maailmaa. Jälkimmäinen ei ole lainkaan merkityksetöntä, kun asiaan vähän tarkemmin syventyy. Sehän on länsimaisen kulttuurimme yksi perusta viimeistään antiikin Kreikan ajoista lähtien.

Mutta mitä hyötyä runosta sitten on? Jos runous on ihmisten välistä taidokasta mutta subjektiivista puhetta, niin voihan sen varassa järjestää runoiltoja ja kokonaisia kiertueita sekä vähentää tyhmyyksiä ja tappamista. Sanalla sanoen: parantaa maailmaa. Runoilijat kun ovat usein niin kummia tyyppejä, etteivät nielemättä pure jokapäiväistä totuusleipäämme, vaan käyttävät ajattelemiseen ihan omia aivojaan. Luulisi sen lopulta tuottavan jotain hyötyä nykyisen mediapinnallisuuden keskelle.

Ja muuten se vietävän sulostuttaminen: unohtakaa puheet runouden "kauneudesta". Sillä taide sisältää joka tapauksessa myös "ruman".

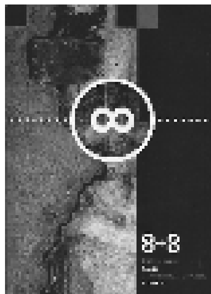
Runoja ilman esiliinaa

Tõnis Hallaste

Kirjoittaja on Tartossa asuva kirjallisuudenopiskelija ja kirjallisuuslehti Reaktorin toimittaja. Hänen äidinisänsä oli inkerinsuomalainen.

Tänä vuonna Tallinnassa julkaistuun käännösrunokokoelmaan **8+8 - Eesti ja soome luulet / Suomalaista ja virolaista runoutta** (Nynorden, 2013) on valittu kahdeksan virolaista ja kahdeksan suomalaista runoilijaa. Myös naisten ja miesten välillä vallitsee tasaarvo: 8+8.

Koska kyseessä on käännösrunous – suomalaista runoutta viroksi ja päinvastoin – lähestyy lukija jokaista runoilijaa kuin etäisyyden päästä. Virolaisesta lukijasta on luonnollisesti kiinnostavaa tutustua vähemmän tuntemiinsa suomalaisiin runoilijoihin, mutta myös tutut virolaisrunoilijat kuulostavat suomen kielellä luettuina puolivierailta.

Toisaalta runoilijat on tässä kokoelmassa irrotettu kansallisesta kontekstista, kuten totta puhuen muistakin konteksteista. Runoilijat esiintyvät kokoelmassa melko anonyymeina luovina persoonina, kaikki 16 itsenäisinä tekijöinä. Teoksesta nimittäin puuttuvat runoilijoiden esittelyt – saamme nähdä heistä vain nimen ja kuvan. Siten mielikuvan muodostamiseksi onkin pitäydyttävä vain runoissa, joita olemme saaneet luettavaksi. Ensialkuun se voi tuntua hyvältä tilaisuudelta luoda välitön kontakti kirjoittajaminään – eivät kai runot esiliinaa tarvitse.

Eivät kai muuten, mutta nyt esiliinan roolissa on kokoelman toimittaja. Yhdenkään oikean runoilijan tuotanto kun ei ole yhtenäistä massaa, samaa tyyliä ja teemaa, vaan vaihtelee kokoelmasta ja elämänvaiheesta toiseen. Vaikka 8+8:n runot eivät ole kovin pitkältä aikaväliltä (vanhin käytetty runokokoelma on vuodelta 2002 ja moni on vuodelta 2012), voi siihenkin vuosikymmeneen mahtua monta vaihetta. Usealta runoilijalta on valittu runoja kahdesta, Juha Kulmalan tapauksessa jopa kolmesta, eri kokoelmasta. Se saa yleiskatsauksen tuntumaan vieläkin pinnallisemmalta. Voi olla, ettei syvempi katsaus olisi mahdollistakaan niin usean runoilijan kohdalla, ja niin valikoima jättääkin mahdollisuuden tehdä johtopäätöksiä lähinnä sen toimittajasta.

Toimittaja **Eeva Park**, joka on samalla yksi kokoelman runoilijoista, on selvästi vältellyt kapeaa otosta. Joukosta löytyy niin nuorekas ja vihainen **Esa Hirvonen** kuin vanha ja arvokas **Claes Andersson**. Toisaalta on herkkiä runoja **Mihkel Kaevatsilta** ja kokemuksen bassoa **Jürgen Roostelta**. Puhumattakaan **Doris Karevan** abstraktista ihmisrakkaudesta ja **Vilja-Tuulia Huotarisen** eläintentäyteisestä tunteellisuudesta. Lukija saa matkustaa teemojen ja sävyjen vuoristorataa.

Yksi universaali teema tekijöitä sentään yhdistää, nimittäin rakkaus. Olisi latteaa sanoa, että kokoelma puhuu rakkaudesta, mutta teema esiintyy silti suhteellisen usein. Kokoelman rakkaus on enimmäkseen kaunista, joskin toisinaan hieman ironista tai kipeää. Valinta on runoilijoille eduksi, vaikka tietty intiimiys menetetäänkin.

Ei voi väittää, että runoilijaesittelyiden puuttuminen ja siitä johtuva yhtymäkohtien vähäisyys olisi varsinainen puute. Vaikka olisi tietysti mukava tietää runoilijasta jotain ennen hänen tuotantoonsa tutustumista, välittäisi lyhyt kuvauskin vain toimittajan tai kääntäjän näkemyksen runoilijan luonteesta tai asemasta runouskentällä. Se saattaisi jopa kaventaa runojen tulkintaa.

Jos esimerkiksi **Kätlin Kaldmaa** määriteltäisiin yhteiskunnallisesti herkäksi runoilijaksi, olisivat seuraavat rivit hyvinkin odotettavia: "Sveitsiläisen rakastajani tunne oikeudenmukaisuudesta / on kehittynyt hyvin pitkälle. / Hän itkee nähdessään kodittoman, / ja asuu yksin neljän huoneen asunnossa." (sivu 175). Sen sijaan yhteiskunnallisuus ikään kuin sulkisi pois mahdollisuuden seuraaviin, vähintään yhtä kiinnostaviin säkeisiin: "Ihminen makaa sängyssä tajuamatta / milloin / iho muuttuu pellavaksi / pellava ilmaksi / ilma mereksi / meri kiveksi / kivi kuuksi / kuu hiljaisuudeksi / hiljaisuus ajatukseksi / ajatus uneksi / uni todellisuudeksi / todellisuus olemiseksi // yksi ei ole yhtäkään" (sivu 176).

Kyseessä on joka tapauksessa kiinnostava käännöskokoelma ja oleellinen tapaus Viron ja Suomen kirjallisuussuhteissa. Maininnan ansaitsee myös monipuolisen kokoelman yhtäläinen taso – suosikkeja nousi lukiessa niin useita, että on mahdotonta nostaa ketään muita ylemmäs.

Ikuinen kulkuri on vasta alku, ei päätepiste

Rein Sikk

Rein Sikk on Eesti Päevalehen toimittaja, Minu Ugrimugri -teoksen kirjoittaja sekä Fenno-Ugrian säätiön hallituksen jäsen.

Saadessani ehdotuksen kommentoida ja arvioida Viron inkerinsuomalaisten seurojen kronikkaa **Ikuinen kulkuri**, olin hämilläni. Miksi juuri minä?

Minun on tunnustettava, että kokemukseni Inkerinmaasta ja inkeriläisistä ovat jääneet melko vaatimattomiksi. Kuoroharrastukseni alkoi kyllä **Veljo Tormisin** Inkerinmaan illoista ja lumoavasta Röntyskästä, eivätkä ne ole sen koommin kadonneet mielestäni. Kuuntelen laulua tietokoneeltani myös tämän kirjoitustyön taustaksi löytääkseni oikean tunnelman.

Niin, olin kyllä tietoinen maansa menettäneen Inkerin kansan tragediasta. Kyllä, kolusin kahdeksan vuotta sitten Pietarin ja Viron väliset inkeriläiskylät, tapasin muistajia ja muistinsa menettäneitä, koin historian karuutta. Ja kyllä, olen kirjoittanut suomalaisugrilaisen sielun syvyyksiä tutkiskelevan teoksen „Minu Ugrimugri“, jonka suosittelen vilpittömästi lukemaan. Mutta siinä ei ole paljon. Miksi siis juuri minä? Mitä sanottavaa minulla voisi olla?

Kun sitten sain käteeni kirjan, jonka kannessa komeilee voimakas symboli, veturin pyörät, alkoi asia kirkastua. Ja mitä pitemmälle luin, sitä enemmän se kirkastui. Minähän katselin peiliin, virolaisena ja inkeriläisenä olemisen peiliin. Omaan ja naapurien elämään. Kiitos kutsusta kirjoittaa!

Inkeriläisten tarina, jonka luulin tietäväni, mutta jota itse asiassa en tuntenut lainkaan, järkytti minua lukemisen ensihetkistä alkaen. Sain paljon uutta tietoa, paljon kiinnostavaa ja paljon tuskallista, josta minulla ei aiemmin ollut aavistustakaan. Lisäksi elämäntarinat ja seurojen toimintahistoria. Avasin oven uuteen maailmaan.

Luin ja luin ja äkkiä näin meidät, virolaiset, muutama vuosikymmen sitten. Tämän teoksen ilmestymistä voi todella verrata siihen tohinaan, jolla virolaiset alkoivat maansa vapautuessa kirjata omaa, todellista historiaansa. Epäyhtenäisesti, virheineen kaikkineen, mutta innolla. Että paperi kestäisi ja säilyttäisi tarinan tuleville polville.

Ikuisen kulkurin epäyhtenäisyydestä tai yhden kansan kärsimysten korostamisesta minulla ei ole huomauttamista. Opus on arvokas historiallinen dokumentti – inkeriläisten peilikuvan tallennus vuodelta 2013. Amen. Virolaiset toimivat täsmälleen samoin saatuaan pääsyn arkistoihin: kirjoittivat satoja tarinoita siitä, miten onnettomia olemme, miten paljon olemme kärsineet. Ja sitä tarvittiin. Siihen saakka, kunnes menneisyyteen katsomisen osa ylitti tietyn kriittisen rajan, mikä pani miettimään – kärsimme kyllä, mutta aiommeko jäädä ikuisesti itkemään kärsimyksiämme vai haluammeko katsoa tulevaisuuteen.

Onneksi Ikuisessa kulkurissa näyttävät suuntaa tulevaan yksityiskohtaiset

Anatoli Schultz ja Toivo Flink: Ikuinen kulkuri. Eesti ingerisoomlaste seltside ajalookogumik. Julkaisija: Tartu Ingerisoomlaste Selts, 2013. 342 sivua. Kieli: viro. Myynnissä Viron inkerinsuomalaisten liitossa.

kuvaukset seurojen toiminnasta, vetäjien ponnistuksista. Mutta nyt on aika mennä eteenpäin. Suurin askelin.

On aika luoda seuraava teos inkeriläisten nykyisestä illuusiosta, nykyisestä tulevaisuudenkuvasta, nykyisestä missiosta. Siitä, millaisena inkeriläiset haluavat kokea kansansa sielun ja luonteen kymmenen, kahdenkymmenen vuoden kuluttua. Riittävätkö pelkät surulliset muistot? Riittääkö pelkkä kansantanhun harrastus? Miten säilyttää kieli? Miten säilyttää oma identiteetti? Miten saada oma lippu liehumaan mielissä ja tuulissa Virossa, Suomessa ja Venäjällä? Miten kasvattaa omien lasten inkeriläistä identiteettiä silloinkin, kun Inkerinmaa jää heille kaukaiseksi?

Tässä on vain joitakin kysymyksiä, joita itseään kunnioittavan, arvokkaan ja vanhan kansan tulee pohtia. Ja ratkaista. Seuraava kirja on vastauksille enemmän kuin oikea paikka.

Sillä Ikuinen kulkuri on vasta alku – ei päätepiste.

Odotan vilpittömän uteliaana seuraavaa artikkelikokoelmaa.

Liian perinteiset 150-vuotisjuhlat

Hatsinassa Inkerinmaalla vietettiin lokakuun alussa kahta juhlavuotta: Kolppanan opettajaseminaarin perustamisesta on 150 vuotta ja inkerinsuomalaisten uuden aallon yhdistystoimintaa on jatkunut nyt 25 vuotta.

-Juhla oli minulle niin tärkeä, että otin tyttäreni mukaan. Pääsimme käymään perheeni kotikirkossa ja tapasimme kahta serkkuani, joista toinen asuu Hatsinassa ja toinen Kolppanassa, Jõhvissä asuva inkerinsuomalainen **Maire Petrova** kertoo.

Hatsinassa järjestettiin pitkän viikonlopun aikana luentoja, näytettiin dokumentteja, pidettiin työpajoja ja esitettiin lauluja ja tansseja. Opaskierroksella pääsi bussin mukana katsomaan lähikyliä. Lisäksi ehdittiin paljastaa kaksi muistomerkkiä.

-Tapahtuma oli monipuolinen, eivätkä ihmiset ehtineet kokea kaikkea tarjolla olevaa. Osallistujia oli yllättävän vähän, kommentoi Helsingistä tullut **Helena Miettinen**.

Tarton inkerinsuomalaisen **Merje Malkin** mielestä juhla oli komeasti järjestetty. Hän osallistui muun muassa lähikylien kiertoajelulle ja inkeriläisten kansanasujen työpajaan. Myös Helena Miettisen mielestä juhla oli antoisa. Hänen mukaansa korkeatasoista ohjelmaa hillitsi kuitenkin liiallinen perinteisyys.

- Mieleeni tuli, onko inkeriläisyys niin musealisoitu, että Inkeri-nimikkeellä ei voi esittää muuta musiikkia kuin kansanlauluja, hän heittää.

Myös Merje Malkki oli kiinnittänyt huomiota historian ja nykyhetken ristiriitaan.

-Parikin puhujaa mainitsivat, että meidän tulisi kääntyä kohti tulevaa, eikä kävellä katse menneisyydessä selkä menosuuntaan, Merje Malkki muistelee.

Maire Petrovan mielestä suurtapahtuman tarkoitus oli ennen kaikkea saada eri maissa elävät inkeriläiset yhteen.

-Me elämme eri maailmoissa, emmekä enää aina ymmärrä toisiamme. Inkeriläisten määrä kuitenkin vähenee joka maassa, ja sen vuoksi meidän on pidettävä kiinni siitä, mikä on yhteistä. Vähintään kahdesti vuodessa pitäisi tavata toisia inkeriläisiä, Maire Petrova sanoo.

INKERI

Merje Malkki pääsee usein kansanasujen mallinukeksi. Kuva: Maire Petrova

Kolppanaan 150 vuotta sitten perustettu suomenkielinen opettajaseminaari sai muistomerkin. Kuva: Maire Petrova

Ja sitten laulettiin ja syötiin: Itä-Virumaan seuran 25-vuotisjuhla

Kun sanot sanan Inkeri, niin sielussani kilahtaa kultainen kello. Missä tämän nimen juuret ovat? Siitä on monta versiota. Seuramme inkerinpäivän juhlassa kerroin niistä yhdestä: Ruotsin kuninkaan **Olof Skötkonungin** vanhimmasta tyttärestä, joka pakana-aikana oli nimeltään Ingegerd, mutta avioiduttuaan sai nimen Irina ja nunnavihkimyksessä nimen Anna.

Toinen aiheemme juhlassa oli inkerin kieli – tai paremminkin se, ettei semmoista kieltä ole olemassakaan. Sehän on yksi suomen kielen murteista. Muistelimme **Viktor Mullosen** kanssa erilaisia sanoja ”mein kielestä”: missä *luaittiin* ja missä *laaittiin* tai *haasteltiin* ... Kysyin kansalta, mitä ovat suomeksi *potra*, *sorja*, *porstuva*, *pöksyn resinka* ja *pöksyn kormano*. Sanaa *puusniekka* ei osannut kukaan kääntää. Osaavatko lehden lukijat?

Lastenryhmä Lemminkäinen lauloi inkerin murteella: Kiis, kissa karjaan, Soittajapaimen...

Aleksandr Lassikov lauloi tällä kertaa vain kolmella kielellä. Kun hän kävi onnittelemaan kuoroamme 25. syntymäpäivän johdosta Ystävän laululla, nousi myös Viktor lavalle, koska se oli hänen lempilaulunsa. Se oli yllätys kaikille!

Seuran kuorokin esintyi lauluilla Inkeristä. Huippuhetki oli Inkerin valssi. Olemme ylpeitä siitä laulusta, sillä sanat ovat **Wladimir Kokon** tekemiä ja musiikki **Valdo Preeman**, inkerinsuomalaisten miesten lahja kansallemme.

Maire Petrova toi terveisiä Inkerinmaalta Hatsinasta ja näytti uusia Inkeri-aiheisia kirjoja.

Puhuimme myös viime vuonna ilmestyneestä venäjänkielisestä kirjasta Muistoja vanhasta Pavlovskista, jossa on myös **Eemeli Vunukaisen** kertomus. Hei, Inkerin inkerinsuomalaiset, oletteko lukeneet sen kirjan? Suosittelen! Minun täytyy lahjoittaa oma kappaleeni Kohtla-Järven pääkirjastolle, koska Eemelin tytär **Lilja Vunukainen-Petrovitseva** työskenteli siellä.

Kuka haluaa lukea kirjan, voi lainata sieltä.

Entä mitä emännät tarjosivat meille? Pöydässä oli erilaisia piirakoita, omenia ja karkkeja. Ja millaista teetä? Inkerin teetä eli maitohorsmasta fermentoitu a teetä.

Niina Petruhhina

Kuvat: Alla Barsukova

Tuntemattoman inkerinsuomalaisen runo

Inkerinsuomalaiset oli siirretty kotikylistään Viron kautta Suomeen ja he odottivat karanteenileirillä pääsyä uusiin, väliaikaisiin työ- ja asuinpaikkoihinsa. Tällaisessa tilanteessa vuonna 1943 eräs tuntemattomaksi jäänyt nainen kirjoitti kokemuksistaan runon. Samalla leirillä ollut toinen inkerinsuomalainen säilytti runoa 70 vuotta, kunnes antoi sen pojalleen julkaisua varten.

Omasta ja kansan kohtalosta kertovat runot olivat sota-aikana oikein oma genrensä ja niitä on säilynyt useita.

Muisto inkerisuomalaisten elämästä sotan pauhatessa

Hyvästi koti kulta
ja rakas synnyinmaa
Ma lähten kauas sieltä
en taita palata

Sinne sota tuli suuri
toi paljon surua
se kansan kaikki käski
maailmaa kulkemaan

Joutuimme maailmalle
oloihin outoihin
omista koteistamme
vieraihin majoihin

Ain muistan kuoloon asti
sen päivän katkeran
kun Inkeristä läksin
mä Suomeen matkahan

Sinne jäi mun koti kulta
ja seutut rakkahat
Lapsuuten päivät mulle
oliit kovin raskahat

Vaik ilma oli kaunis
ei ollut iloa
Meit juna kuljettaen vei
kauemmaks kotimaast

Saavuttiin satamalle
suru kansan valtasi
rannalta laiva lähti
meri vaan aaltoili

Mutt pikku lintusella
on pesä pehmeä
Mul raukal ei ole minne
päätäni kallistaa

Kun sota oli suuri
niin kovin ankara
se kylät kaikki poltti
pois ilmitulella

Niin paha rintamalla
oli ihmisten elämä
siel kansaa paljoin kaatui
luotien keskellä

Paljon orpolapsii
tuli sotan takia
kuin paljon vielä tulee
ei ole lukua

Vaik luonto viheriöitsi
ja linnut lauleli
siel usean lapsen äiti
kuolleena makasi

Vaik sota oli suuri
ei voinut valloittaa
se kansaa paljon kaatoi
myös nälkäkuolemaan

Ryhdy skannaamaan vanhoja valokuvia!

Vuoden alussa käynnistetty inkerinsuomalainen verkkoarkisto kaipaa edelleen vanhoja valokuvia kokoelmaansa. Internetissä avattavaan verkkoarkistoon kerätään inkerinsuomalaisten vaiheista kertovia kuvia ja niihin liittyviä tarinoita.

Etsimme talkoolaisia, jotka keräävät kotialbumeista vanhoja kuvia tietoineen ja tallentavat kuvia skannaamalla.

Kuvien kerääjille järjestetään koulutusta ja he saavat työstään pienen palkkion.

Lisätietoa: Taisto Raudalainen
+372 5199 1427,
taika.raud@gmail.com

TAPAHTUMA-KALENTERI

Inkeriläistapahtumia Virossa

18.10. Saappaanheittokisat suomen kielen oppilaille Viljandin keskikaupungin koulun stadionilla (Viljandi Kesklinna Kooli staadion) klo 12:15 alkaen. Järjestäjänä Viljandimaan inkeriläis-suomalainen kulttuuriseura.

20.10. Tarton inkerinsuomalaisten seuran 25-vuotisjuhla. Jumalanpalvelus klo 14 Saksan kulttuuri-instituutilla (Kastani 1, Tartu). Juhlavastaanotto klo15:30 Inkeritalolla (Veski 35, Tartu).

26.10. Järvamaan inkerinsuomalaisten seuran kokous klo 11 Järvamaan pääkirjastolla (Järvamaa Keskraamatukogu, Lai 33, Paide).

23.11. Rakveren inkerinsuomalaisten seuran 25-vuotisjuhla klo 14 Rakveren Rahvamajalla (Kreutzwaldi 2, Rakvere).

Muita

15.11. Runoajelu-festivaalin murretapahtuma Tarton Kaupunginkirjastolla (Lutsu Raamatukogu, Kompanii 3/5, Tartu) klo 16. Esiintyvät runoilijat Heli Laaksonen (Suomi), Contra (Võrumaa), Jan Rahman (Võrumaa) ja Guntars Godiņš (Latvia).

15.–16.11. Etelävirolaisen kirjallisuuden konferenssi Tarton yliopistossa. Järjestäjinä Etelä-Viron kielen ja kulttuurin tutkimuskeskus sekä Taiteiden ja kulttuurintutkimuksen laitos. Teemoina alueellisen kirjallisuuden kieli, julkaisu ja ympäristö. Seminaarin työkielinä pääasiassa viro ja etelä-viron murteet.

Järvamaan seuralaisia. Viron inkerinsuomalaisten seurat viettävät 25-vuotisjuhliaan tänä ja ensi vuonna. Järvamaan seura keskittyy ensi kesän laulujuhlien järjestämiseen. Kuva: A.Ljokkoi

Inkeriläistapahtumia Suomessa

23.–24.11. Viron inkerinsuomalaiset Martin markkinoilla Helsingin Kaapelitehtaalla. Liiton pöydässä myynnissä Inkeri-lehtiä, kirjallisuutta, kortteja ja käsitöitä. Virolaisia markkinoita järjestää Tuglas-seura ja kävijöitä odotetaan kahden päivän aikana 15 000.

Etteepäi on elävän mieli… Onnea!

Itä-Virumaan seurasta:
58 Inna Lassikova 15.11.

Järvamaan seurasta:
66 Tamara Galustjan 23.11.
36 Moonika Kallaste 30.11.

Länsi-Viron seurasta:
77 Tamara Funika 24.11.
69 Valentin Ossipov 4.11.
59 Senni Jänes 8.11.

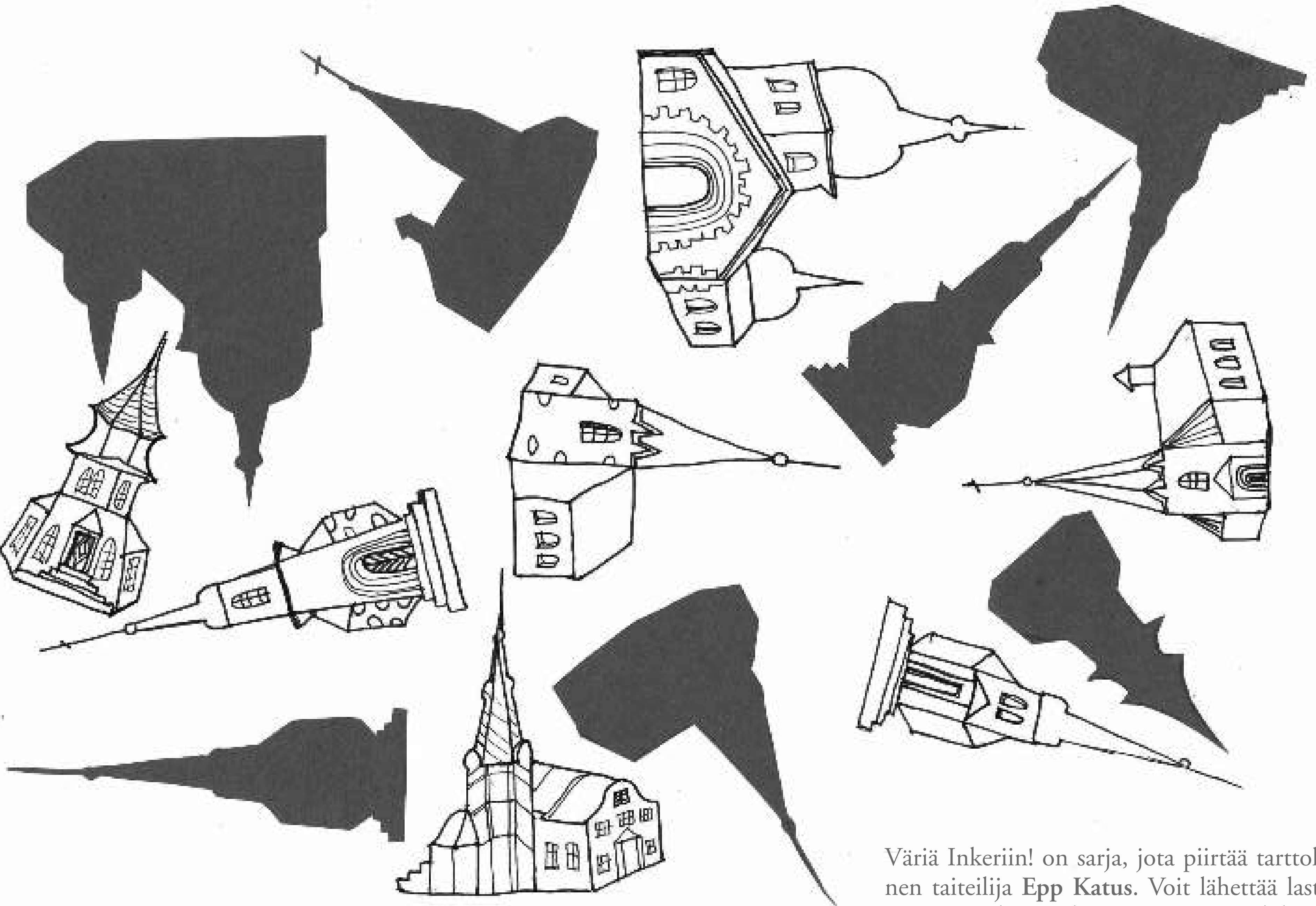
Narvan seurasta:
83 Aune Kressova 29.11.

Rakveren seurasta:
78 Hilja Kähar 30.11.
56 Sülvi Rammul 5.11.

Tallinnan seurasta:
90 Hilda Krasnopolskaja 20.11.
89 Salli Savõrina 12.11.
83 Toini Sinimeri 1.11.
76 Maria Pereläinen 3.11.
76 Galina Saveljeva 10.11.
74 Seivi Liiv 21.11.
72 Aino Pakkonen 12.11.
72 Ossi Harsunen 16.11.
65 Peeter Muusika 2.11.
65 Maria Lääne 25.11.
55 Tatjana Laansoo 29.11.

Tarton seurasta:
81 Endla Nervonen 3.11.
81 Hilma Liski 25.11.
78 Margarita Krasnova 15.11.
76 Niina Kalvik 8.11.
76 Lembi Soovere 10.11.
74 Elsa Vanaaseme 12.11.
62 Elgi Mark 3.11.
60 Mare Kotselainen 13.11.
55 Pille Belov 15.11.
52 Ülle Pihlap 20.11.
51 Kaja Schultz 9.11.
40 Airi Niilo 13.11.

Võrun seurasta:
88 Herta Näppi 14.11.
70 Toivo Kälviäinen 19.11.

Inkerinsuomalaiset käyvät usein kirkossa. Inkerinmaalla suurin osa kansoista on ortodokseja, mutta inkerinsuomalaiset luterilaisia. Jokaiselle on oma kirkko tärkeä. Löydätkö erilaisille kirkoille siluetin? Millaisessa kirkossa sinä haluaisit käydä? Väritä kirkot iloisin värein!

Väriä Inkeriin! on sarja, jota piirtää tarttolainen taiteilija **Epp Katus**. Voit lähettää lasten värittämiä kuvia skannattuina tai valokuvattuina sähköpostitse Inkeri-lehden toimitukseen. Kuvassa voi näkyä myös värittäjä itse. Julkaisemme kuvia Facebook-sivullamme.